

راهبرد

انتخاب و به کارگیری راهبرد و روش تدریسی که با موضوع، محتوا و شرایط آموزش هماهنگی و تناسب داشته باشد از مهم ترین و کلیدی ترین عناصر برنامه درسی است و نقشی اساسی در تحقق اهداف برنامه درسی دارد.

تدریس را می توان به منزله هنری دانست که دارای مبانی علمی است؛ یعنی معلم با عشق و علاقه به کار تدریس وارد شده و با مسلط شدن به فهم، انتخاب و به کارگیری راهبردها و روش های مناسب می تواند بهترین عملکرد را از خود به نمایش بگذارد.

تربیت دانش آموزان دارای اصول اساسی و زیربنایی است که مربی لازم است در فرایند یاددهی - یادگیری آنها را مدنظر قرار دهد، از جمله: حفظ کرامت متربی، محبت و دلسوزی، تعامل، توجه به تفاوت های فردی و گوناگونی متربیان، تنوع بخشی موقعیت های یادگیری، محوریت متربی در یادگیری و فعالیت های تدریس و برانگیختن انگیزه و حس یادگیری.

راهبردها و روش های متنوعی توسط صاحب نظران علوم تربیتی، برای تدریس اثربخش تبیین شده است که مربی لازم است با توجه به رویکرد و اهداف برنامه درسی، تعداد و ویژگی های دانش آموزان، محتوای دروس و شرایط محیط و زمان و نیز اصول تربیت و یادگیری دست به انتخاب زند و یا با ابتکار و خلاقیت، ترکیبی از راهبردها و روش ها را به صورت تلفیقی استفاده نماید.

جدول نمونه‌هایی از راهبردها و روش‌های تدریس در علوم تجربی

دوره				روش‌ها و فنون	راهبردها
دوم متوسطه	اول متوسطه	دوم ابتدایی	اول ابتدایی		
*	*	*		پروژه، تحقیق و پژوهش	توسعه توانایی‌های خود راهبر متریبان
	*	*	*	نمایش و فیلم	
		*	*	ایفای نقش	
*	*	*	*	پدیده محوری	
*	*	*		بدیعه پردازی	توسعه تفکر شهودی و ظرفیت‌های درونی متریبان
*	*			کشف و شهود	
*	*			ایده پردازی	
*	*	*	*	کاوشگری علمی	توسعه مهارت‌های تفکر و رشد فرایندهای ذهنی (پرورش استقلال عقلانی)
*	*			بدیعه پردازی	
*	*			دریافت مفهوم	
*	*	*		بارش مغزی	
*	*	*	*	پدیده محوری	
*	*	*	*	بحث گروهی	
*	*	*	*	ایفای نقش	توسعه مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی (کنش و تغییر اجتماعی)
*	*	*	*	کاوش گروهی	
*	*			فراگیر در کانون	
*	*	*	*	سخنرانی	
*	*	*		خودشکوفایی	توسعه و رشد عزت نفس و خودباوری
*	*	*	*	کاهش اضطراب	
*	*			توسعه مفهوم مثبت از خویشتن	

دوره				روش ها و فنون	راهبردها
دوم متوسطه	اول متوسطه	دوم ابتدایی	اول ابتدایی		
*	*			توضیحی	انتقال دانش و فرهنگ
*	*	*		سخنرانی	
*	*	*		تقویت حافظه	
*	*	*	*	فراگیری مفهوم	
*	*	*	*	مفهوم سازی	
*				تفکر استقرایی	توسعه و کاربرد دانش
*	*			پیش سازمان دهنده	
*	*	*	*	کاوشگری علمی	
*	*	*	*	پروژه و تحقیق	
*	*			مفهوم سازی	
*	*			تفکر سیستمی	
*	*	*		تفکر نقاد و خلاق	
*	*	*	*	مباحثه گروهی	
*	*			حل مسئله	ارتقای مهارت های حل مسئله و تصمیم گیری
*	*	*	*	کاوشگری	
*	*			ایده پردازی	
*	*			مباحثه گروهی	
*	*	*	*	بحث و گفت و گو	توسعه مهارت های نقد و جستجوگری
*	*			حل مسئله	
*	*	*	*	تفکر نقاد و خلاق	
*	*	*	*	استفاده از ابزار و رسانه های متفاوت	
*	*	*	*	آزمایشی و کارگاهی	توسعه مهارت های عملی
*	*	*		گردش علمی و بازدید میدانی	
*	*			فن تمرین	